

OBSAH

Úvod	3
Část I. <i>apr</i>	
Obecné problémy práva v oblasti zaměstnaneckých vztahů	
Hlava 1. <u>Pojem, předmět a systém pracovního práva, metoda právní úpravy</u>	5
<i>Díl 1. Pojem a předmět úpravy pracovního práva</i>	5
<i>Díl 2. Systém pracovního práva</i>	5
<i>Díl 3. Metoda právní úpravy využívaná v pracovním právu</i> ...	6
Hlava 2. <u>Prameny pracovního práva</u>	7
<i>Díl 1. Co to jsou prameny pracovního práva</i>	7
<i>Díl 2. Mezinárodněprávní dokumenty jako prameny českého pracovního práva</i>	7
§ 1. Závaznost mezinárodních smluv	7
§ 2. Všeobecná deklarace lidských práv	8
§ 3. Mezinárodní pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech	9
§ 4. Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod	10
§ 5. Úmluvy Mezinárodní organizace práce	11
<i>Díl 3. Normativní právní akty jako prameny pracovního práva</i>	12
§ 1. Primární normativní akty	12
§ 2. Sekundární normotvorba v oblasti pracovního práva	14
<i>Díl 4. Kolektivní smlouvy jako zvláštní typ pramenů pracovního práva</i>	14
<i>Díl 5. Historický vývoj pramenů československého (českého) pracovního práva</i>	15
Hlava 3. <u>Pracovněprávní vztahy</u>	17
<i>Díl 1. Pojem pracovněprávních vztahů, jejich členění</i>	17

<i>Díl 2. Subjekty pracovněprávních vztahů</i>	19
§ 1. Vymezení subjektů	19
§ 2. Co je pracovněprávní subjektivita	19
§ 3. Právní způsobilost zaměstnavatelů	20
§ 4. Právní způsobilost zaměstnanců	21
§ 5. Zastoupení	22
<i>Díl 3. Pracovněprávní skutečnosti</i>	23
§ 1. Pojem pracovněprávních skutečností a jejich druhy	23
§ 2. Subjektivní právní skutečnosti	23
§ 3. Pracovněprávní úkony	24
§ 4. Objektivní právní skutečnosti	26
§ 5. Lhůty a doby v pracovním právu	27
§ 6. Právní domněnky a právní fikce	29
<i>Díl 4. Následky pracovněprávních skutečností</i>	30
§ 1. Vznik pracovněprávních vztahů	30
§ 2. Přejedání práv a povinností z pracovněprávních vztahů	30
§ 3. Změna obsahu pracovněprávních vztahů	31
§ 4. Zajištění pracovněprávních vztahů	32
§ 5. Zánik práv a povinností z pracovněprávních vztahů	33

Část II.

Zaměstnanost

Hlava 1. Právo na zaměstnání	37
Hlava 2. Státní politika zaměstnanosti	38
Hlava 3. Postup zaměstnavatelů při zaměstnávání občanů	40
Hlava 4. Zprostředkování zaměstnání	41
Hlava 5. Rekvalifikace	43
<i>Díl 1. Rekvalifikace uchazečů o zaměstnání</i>	43
<i>Díl 2. Rekvalifikace zaměstnanců</i>	45
Hlava 6. Zaměstnávání občanů se změněnou pracovní schopností	46

Hlava 7. Společensky účelná pracovní místa a veřejně prospěšné práce	47
Díl 1. Společensky účelná pracovní místa	47
Díl 2. Veřejně prospěšné práce	50
Hlava 8. Hmotné zabezpečení v nezaměstnanosti	51
Díl 1. Podmínky vzniku nároku	51
Díl 2. Doba poskytování hmotného zabezpečení v nezaměstnanosti a jeho výše	53
§ 1. Podpůrčí doba	53
§ 2. Výše hmotného zabezpečení	54
Hlava 9. Kontrolní činnost	55

Část III. *NE* Zaměstnavatel a odbory

Hlava 1. Pravomoci odborových orgánů v pracovněprávních vztazích	59
Díl 1. Vznik a činnost odborových organizací	59
Díl 2. Spolurozhodování	60
Díl 3. Konzultace	60
Díl 4. Informace	61
Díl 5. Společenská kontrola	61
Díl 6. Rozhodování odborů	62
Díl 7. Pluralita odborů	62
Hlava 2. Kolektivní vyjednávání	63
Díl 1. Co je to kolektivní vyjednávání	63
Díl 2. Kolektivní smlouvy	65
§ 1. Platnost a závaznost kolektivních smluv	65
§ 2. Obsah kolektivních smluv	66
Hlava 3. Kolektivní spory	67
Díl 1. Co jsou to kolektivní spory a jak je lze řešit	67
Díl 2. Řízení před zprostředkovatelem	68
Díl 3. Řízení před rozhodcem	69
Díl 4. Vyhlášení stávký nebo výluky	71
§ 1. Vyhlášení a zahájení stávký	71

§ 2. Práva a povinnosti účastníků stávky a jejich zaměstnavatele	72
§ 3. Odpovědnost za škodu při stávce	73
§ 4. Ukončení stávky	73
§ 5. Nezákonná stávka	73
§ 6. Výlučka	74

Část IV. *ans* Vznik, změny a skončení pracovního poměru

Hlava 1. Pracovní poměr	77
Díl 1. Pojem pracovního poměru	77
Díl 2. Druhy pracovního poměru	78
Hlava 2. Vznik pracovního poměru	80
Díl 1. Jak může vzniknout pracovní poměr	80
Díl 2. Pracovní smlouva	81
§ 1. Forma pracovní smlouvy	81
§ 2. Podstatné náležitosti obsahu pracovní smlouvy	81
§ 3. Pravidelné a nahodilé složky obsahu pracovní smlouvy	82
§ 4. Odstoupení od pracovní smlouvy	84
Díl 3. Volba a jmenování	84
Hlava 3. Změny pracovního poměru	85
Díl 1. V čem se může změnit pracovní poměr	85
Díl 2. Změna práv a povinností z pracovního poměru	85
§ 1. Dohody o změně pracovního poměru	85
§ 2. Povinnost zaměstnavatele převést zaměstnance na jinou práci	88
§ 3. Právo zaměstnavatele převést zaměstnance na jinou práci	88
§ 4. Podmínky převedení na jinou práci	89
Díl 3. Změna subjektu pracovního poměru	90
Hlava 4. Skončení pracovního poměru	90
Díl 1. Jak může skončit pracovní poměr	90
Díl 2. Skončení pracovního poměru právní událostí	91

§ 1. Smrt zaměstnance	91
§ 2. Uplynutí doby trvání pracovního poměru	91
Díl 3. Skončení pracovního poměru na základě dvoustranného právního úkonu	92
§ 1. Dohoda o rozvázání pracovního poměru	92
Díl 4. Skončení pracovního poměru na základě jednostranného právního úkonu	92
§ 1. Výpověď daná zaměstnancem	92
§ 2. Výpověď daná zaměstnavatelem	93
§ 3. Okamžité zrušení pracovního poměru ze strany zaměstnance	96
§ 4. Okamžité zrušení pracovního poměru ze strany zaměstnavatele	97
§ 5. Zrušení pracovního poměru jedním z účastníků ve zkušební době	98
Díl 5. Další způsoby skončení pracovního poměru cizince ...	98
Díl 6. <u>Povinnosti zaměstnavatele v souvislosti se skončením pracovního poměru</u>	99
§ 1. Volno k vyhledání nového zaměstnání	99
§ 2. Odstupné	99
§ 3. Potvrzení o zaměstnání	100
§ 4. Pracovní posudek	101
Díl 7. <u>Neplatné rozvázání pracovního poměru</u>	101
§ 1. Důvody neplatnosti a způsob uplatňování nároků	101
§ 2. Žaloba zaměstnance o neplatnost rozvázání pracovního poměru	102
§ 3. Žaloba zaměstnavatele o neplatnost rozvázání pracovního poměru	103

Část V.

Práva a povinnosti z pracovního poměru

✓ Hlava 1. <u>Pracovní kázeň</u>	105
Díl 1. Co je to pracovní kázeň	105
Díl 2. Základní povinnosti zaměstnanců podle zákoníku práce	106

§ 1. Základní povinnosti všech zaměstnanců	106
§ 2. Povinnosti zaměstnanců orgánů státní správy a některých dalších zaměstnavatelů	107
§ 3. Základní povinnosti vedoucích zaměstnanců	107
Díl 3. <i>Omezení jiné výdělečné činnosti</i>	108
Díl 4. <i>Sankce za porušení pracovní kázně</i>	109
Hlava 2. <u>Pracovní doba a přestávky v práci</u>	109
Díl 1. <i>Délka týdenní pracovní doby</i>	109
§ 1. Stanovená týdenní pracovní doba	109
§ 2. Kratší pracovní doba	111
Díl 2. <i>Rozvržení pracovní doby</i>	111
Díl 3. <i>Začátek a konec pracovní doby</i>	113
Díl 4. <i>Pružná pracovní doba</i>	113
§ 1. Uplatnění pružné pracovní doby	113
§ 2. Formy pružné pracovní doby	115
Díl 5. <i>Přestávky v práci</i>	115
§ 1. Přestávka na jídlo a oddech	115
§ 2. Nepřetržitý odpočinek mezi dvěma směnami	116
§ 3. Nepřetržitý odpočinek v týdnu	117
§ 4. Svátky	119
Díl 6. <i>Práce přesčas a noční práce</i>	119
§ 1. Práce přesčas	119
§ 2. Noční práce	121
Díl 7. <i>Pracovní pohotovost</i>	122
Hlava 3. <u>Dovolená na zotavenou</u>	122
Díl 1. <i>Co je to dovolená na zotavenou</i>	122
Díl 2. <i>Dovolená za kalendářní rok</i>	123
§ 1. Podmínky vzniku nároku	123
§ 2. Výměra dovolené za kalendářní rok	124
Díl 3. <i>Dovolená za odpracované dny</i>	125
Díl 4. <i>Ostatní druhy dovolené</i>	126
§ 1. Dodatková dovolená	126
§ 2. Zvláštní dodatková dovolená	127
§ 3. Další dovolená	128
Díl 5. <i>Krácení dovolené</i>	128
Díl 6. <i>Pravidla čerpání dovolené</i>	129

11

Hlava 4. Mzda a plat, náhrady mzdy a náhrady výdajů	132
Díl 1. Obecně o odměňování za práci v pracovním poměru	132
§ 1. Působnost zákona o mzdě a zákona o platu	132
§ 2. Minimální mzda	133
§ 3. Průměrný výdělek pro pracovněprávní účely	133
§ 4. Normování práce	135
Díl 2. Mzda a odměna za pracovní pohotovost u zaměstnanců odměňovaných mzdou	136
§ 1. Vymezení pojmu mzda a způsob určení mzdy	136
§ 2. Minimální mzdové tarify	137
§ 3. Mzda za práci přesčas	138
§ 4. Mzda a náhrada mzdy za svátek	138
§ 5. Mzda za práci ve ztíženém a zdraví škodlivém pracovním prostředí	139
§ 6. Mzda za práci v noci	139
§ 7. Mzda při výkonu jiné práce po převedení	140
§ 8. Mzda při vadné práci	140
§ 9. Splatnost mzdy a její výplata	141
§ 10. Srážky ze mzdy	142
§ 11. Odměna za pracovní pohotovost	143
Díl 3. Plat a odměna za pracovní pohotovost u zaměstnanců odměňovaných platem	143
§ 1. Pojem platu a způsob jeho určování	143
§ 2. Platový tarif	144
§ 3. Příplatek za vedení a za zastupování	146
§ 4. Příplatek a náhradní volno za práci přesčas a za práci v noci	147
§ 5. Zvláštní příplatek	148
§ 6. Ostatní nárokové příplatky k platu	149
§ 7. Nenárokové doplňkové složky platu	150
§ 8. Plat při výkonu jiné práce	151
§ 9. Další platy	151
§ 10. Splatnost a výplata platu, srážky z platu	152
§ 11. Odměna za pracovní pohotovost	153
Díl 4. Náhrady mzdy při překážkách v práci	154
§ 1. Co jsou to překážky v práci	154
§ 2. Překážky v práci na straně zaměstnavatele	154

12

§ 3. Obecně o překážkách v práci na straně zaměstnance	155
§ 4. Překážky z důvodu obecného zájmu	156
§ 5. Výkon služby v ozbrojených silách a civilní služby	157
§ 6. Školení a studium při zaměstnání	159
§ 7. Osobní překážky v práci	159
Díl 5. Náhrady výdajů poskytované zaměstnancům v souvislosti s výkonem práce	161
§ 1. Náhrady cestovních, stěhovacích a jiných výdajů	161
§ 2. Náhrada za opotřebení vlastního nářadí	164
Hlava 5. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	164
Díl 1. Povinnosti zaměstnavatelů podle zákoníku práce	164
Díl 2. Evidence a registrace pracovních úrazů	166
Díl 3. Hlášení havárií a poruch technických zařízení	168
Díl 4. Poskytování osobních ochranných pracovních prostředků a mycích, čisticích a dezinfekčních prostředků	168
Díl 5. Práva a povinnosti zaměstnanců	169
Díl 6. Práva a povinnosti jiných osob	171
Díl 7. Kontrola a dozor nad bezpečností práce	171
§ 1. Kontrola odborových orgánů	171
§ 2. Státní odborný dozor	172
Hlava 6. Péče o zaměstnance	175
Díl 1. Co patří k péči o zaměstnance	175
Díl 2. Péče o pracovní a životní podmínky zaměstnanců	175
Díl 3. Péče o kvalifikaci zaměstnanců	176
§ 1. Jak může zaměstnavatel pečovat o kvalifikaci zaměstnanců	176
§ 2. Prohlubování kvalifikace	177
§ 3. Zvyšování kvalifikace	177
§ 4. Kvalifikační dohoda	178
§ 5. Zaškolení, zaučení a odborná praxe	180
Díl 4. Úschova osobních věcí zaměstnanců	181
Díl 5. Zabezpečení při pracovní neschopnosti a ve stáří a péče o zaměstnance se změnou pracovní schopnosti	181

§ 3. Obecně o překážkách v práci na straně zaměstnance	155
§ 4. Překážky z důvodu obecného zájmu	156
§ 5. Výkon skůžby v ozbrojených silách a civilní služby	157
§ 6. Školení a studium při zaměstnání	159
§ 7. Osobní překážky v práci	159
Díl 5. Náhrady výdajů poskytované zaměstnancům v souvislosti s výkonem práce	161
§ 1. Náhrady cestovních, stěhovacích a jiných výdajů	161
§ 2. Náhrada za opotřebení vlastního nářadí	164
Hlava 5. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	164
Díl 1. Povinnosti zaměstnavatelů podle zákoníku práce	164
Díl 2. Evidence a registrace pracovních úrazů	166
Díl 3. Hlášení havárií a poruch technických zařízení	168
Díl 4. Poskytování osobních ochranných pracovních prostředků a mycích, čisticích a dezinfekčních prostředků	168
Díl 5. Práva a povinnosti zaměstnanců	169
Díl 6. Práva a povinnosti jiných osob	171
Díl 7. Kontrola a dozor nad bezpečností práce	171
§ 1. Kontrola odborových orgánů	171
§ 2. Státní odborný dozor	172
Hlava 6. Péče o zaměstnance	175
Díl 1. Co patří k péči o zaměstnance	175
Díl 2. Péče o pracovní a životní podmínky zaměstnanců	175
Díl 3. Péče o kvalifikaci zaměstnanců	176
§ 1. Jak může zaměstnavatel pečovat o kvalifikaci zaměstnanců	176
§ 2. Prohlubování kvalifikace	177
§ 3. Zvyšování kvalifikace	177
§ 4. Kvalifikační dohoda	178
§ 5. Zaškolení, zaučení a odborná praxe	180
Díl 4. Úschova osobních věcí zaměstnanců	181
Díl 5. Zabezpečení při pracovní neschopnosti a ve stáří a péče o zaměstnance se změněnou pracovní schopností	181

17

Hlava 2. Odpovědnost zaměstnance za škodu 207

Díl 1. *Deliktní způsobilost zaměstnance* 207

Díl 2. *Kdy zaměstnanci odpovědnost za škodu nevznikne* 207

Díl 3. *Obecná odpovědnost zaměstnance za škodu* 208

§ 1. *Předpoklady vzniku odpovědnosti* 208

§ 2. *Způsob a rozsah náhrady* 208

Díl 4. *Odpovědnost za nesplnění povinnosti k odvrácení škody* 210

Díl 5. *Odpovědnost za schodek na svěřených hodnotách, které je zaměstnanec povinen vyúčtovat* 210

§ 1. *Předpoklady vzniku odpovědnosti* 210

§ 2. *Dohoda o hmotné odpovědnosti* 212

§ 3. *Rozsah náhrady* 212

Díl 6. *Odpovědnost za ztrátu svěřených předmětů* 213

Díl 7. *Určování výše a způsobu náhrady škody, za niž odpovídá zaměstnanec* 214

78

Hlava 3. Odpovědnost zaměstnavatele za škodu 214

Díl 1. *Obecná odpovědnost zaměstnavatele za škodu* 214

Díl 2. *Odpovědnost za škodu při pracovních úrazech a nemocech z povolání* 215

§ 1. *Co je to pracovní úraz a kdo je za něj odpovědný* ... 215

§ 2. *Co jsou to nemoci z povolání* 216

§ 3. *Kdo odpovídá za nemoci z povolání* 217

§ 4. *Předpoklady vzniku odpovědnosti a zproštění odpovědnosti* 218

§ 5. *Náhrady poskytované při pracovních úrazech a nemocech z povolání* 219

§ 6. *Náhrada za ztrátu na výdělků* 220

§ 7. *Valorizace náhrady za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti* 222

§ 8. *Odškodnění za bolest a odškodnění za ztížení společenského uplatnění* 224

§ 9. *Náhrada nákladů spojených s léčením a náhrada věcné škody* 227

§ 10. *Náhrady poskytované pozůstalým* 228

§ 11. *Zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu a nemoci z povolání* ... 229

Díl 3. Odpovědnost za škodu na odložených věcech	232
Díl 4. Odpovědnost při odvracení škody	232
Hlava 4. Odpovědnost za bezdůvodné obohacení	233
Přehled použitých pracovněprávních předpisů	235
Obsah	241

